

Text: Ulf Widlund

- Klassiskt high-tech-ljud
- Lättanvänd
- Grafisk EQ

- Saknar filter för briljans
- Kompressorns attacktid

High-tech-klassiker tillbaka

Trace Elliot är tillbaka. Tillbaka i England med konstruktion och produktion efter ett antal år i USA, tillbaka i Sverige med ny distributör och inte minst tillbaka i kärnverksamheten: förstärkare för basister. Så vad har hänt efter den långa resan? Vi tittar på förstärkartoppen AH500-7.

TRACE ELLIOT AH500-7

TYP Transistorförstärkare

INGÅNGAR 1 x telejack

UTGÅNGAR Tuner Out, obalanserad Line Out, balanserad XLR

KONTROLLER Input Gain, Hi/Lo Sensitive, Pre-Shape, Graphic EQ ± 15 dB @ 50, 100, 250, 500, 1k, 2k och 5k Hz, Compressor, Mute, Output Level

EFFEKTLOOP Seriell mono

UTEFFEKT 500 W RMS/600 W peak @ 4 ohm

ÖVRIGT Fotomkopplare för Pre-Shape, Graphic EQ, Compressor och Mute

MÅTT 158 x 491 x 335 mm (h x b x d)

VIKT 15 kg

PRIS 13 495:-

HEMSIDA www.trace-elliott.co.uk

DISTRIBUTÖR Svensk MusikTTS, www.svenskmusik.se

Att jämföra med

Aguilar AG 500SC **mm** 5-06

Ashdown Bass Magnifier ABM 300 **mm** 2-01

EBS HD350 **mm** 9-01

Peavey Pro 500 Bass Head **mm** 4-03

SWR SM-400S **mm** 11-96

Warwick Wamp 300 **mm** 8-94

Den stora men fokuserade basen och den klara, öppna diskanten utgör själva definitionen av high-tech-ljudet.

Det var i det sena 70-talets England som det började och under 80-talet var Trace Elliot tongivande för vad man förväntade sig av en modern basförstärkare. De var banbrytande på flera sätt och är själva anledningen till varför vi idag tycker att vissa funktioner som till exempel presetfilter är en självklarhet. Bara det att helt fokusera på basister var unikt och att ta den lättbegripliga grafiska equalizern från studion och montera in den i förstärkaren var en succé som vi fortfarande uppskattar. Designen med sin (bokstavligt talat) lysande gröna panel var kanske det mest uppseendeväckande i en tid då alla förstärkare var dystra svarta lådor. I all korthet kan man säga att Trace Elliot var duktiga på att samla ihop den senaste tekniken och anpassa den till den moderna basistens behov.

Efter att ha irrat bort sig bland gitarrförstärkare och PA-produkter har de nu hittat tillbaka till kärnverksamheten, det vill säga produkter för basister. Det finns två serier baserade på sju- respektive tolvbandsequalizern. 7-serien består förutom månadens testobjekt av två comboförstärkare på 1 x 15"/200 watt och 1 x 15"/500 watt. 12-serien har fler funktioner och in/utgångar – till exempel tvåbandskompressor och stereoloop – och innehåller två förstärkare på 500 respektive 1000 watt och två comboförstärkare på 1 x 15"/500 watt och 2 x 10"/500 watt.

FÖRSTEGSFUNKTIONER

Trace Elliot AH500-7 är inhyt i ett kraftigt trächassi med mörkgrå nylonklädsel, metallhörn, bärhandtag och gummifötter. Frontpanelen har samma pedagogiska upplägg som tidigare och följer på ett logiskt sätt signalbanan. Längst till vänster kopplar man in basen och justerar ingångsnivån med hjälp av Hi/Lo-omkopplaren, Input Gain-ratten och tre lysdioder som visar signalnivån. Tuner är en obalanserad utgång som är avsedd för att ansluta en stämapparat och är den enda utgången som inte stängs av när man aktiverar Mute-funktionen. Pre-Shape är Trace Elliots klassiska förinställda filter med förstärkt bas och diskant och urholkat mellanregister, och utgör på sätt och vis själva definitionen av ett high-tech-ljud. Den balanserade XLR-utgången har omkopplare för pre/post (EQ/kom-

pressor/loop) och en jordlyft som sitter på baksidan.

Den grafiska equalizern har sju band och är in/urkopplingsbar via en omkopplare. Däremot saknar den masternivåregel, vilket gör det svårare att balansera volymen mellan när den är in- och urkopplad. Reglarna är av plast och ger inte samma kvalitetskänsla som på tidigare modeller.

Kompressorn har en omkopplare för på/av och en ratt för kompressionsmängden. Bakom detta enkla gränssnitt döljer sig en del listiga konstruktioner som till exempel soft-knee och självjusterande threshold, attack, release och volymkompensation. Soft-knee innebär att övergången mellan den okomprimerade och komprimerade signalen blir mjukare och inte lika drastisk. De självjusterande funktionerna gör att kompressorn ändrar parametrarna beroende på om man spelar låga eller höga toner för att undvika distorsion i basregistret men samtidigt behålla en snabb attack på högfrekventa transienter.

Effektloppen är en vanlig seriell monoloop där det är meningen att man ska ansluta sina effekter. Output Level har liksom Input Gain en stegad potentiometer för att ge en mer högkvalitativ känsla. Längst till höger sitter en obalanserad linjeutgång för inkoppling av exempelvis extra slutsteg/högtalarlåda.

Den gröna delen av panelen är upplyst med lysdioder och ljusstyrkan går att justera med en kontroll på baksidan.

På baksidan hittar man en nätkontakt med integrerad säkring, en strömbrytare och två parallellkopplade högtalarutgångar, varav en speakon och en te-le.

SLUTSTEG OCH TILLBEHÖR

Slutsteget är byggt runt MOSFET-transistorer vilket är branschnorm på bättre förstärkare. Det levererar 500 watt kontinuerligt och 600 watt i topparna med en 4-ohmslåda ansluten (alternativt två 8-ohmslådor), och det kyls med en intern fläkt. Med en ensam 8-ohmslåda ansluten blir uteffekten 250–300 watt.

Slutsteget har kretsar som skyddar mot för hög temperatur, för hög strömstyrka och kortslutning. För att kunna utnyttja uteffekten ▶

till fulla och skydda högtalarna har slutsteget en egen kompressor/limiterkrets. När nivån når upp till den kontinuerliga uteffekten (500 watt) träder en varsam, knappt hörbar kompression in för att förhindra att steget klipper. När nivån närmar sig toppnivå (600 watt) går en limiterkrets in som mer drastiskt hindrar förstärkaren att klippa.

Till förstärkaren medföljer ett kraftigt textilöverdrag – ett gammalt bortglömt tillbehör som jag hoppas nu är på väg tillbaka – och en fotomkopplarpedal som ansluts på baksidan och som styr funktionerna Pre-Shape, Graphic (EQ), Compressor och Mute.

I ANVÄNDNING

Säga vad man vill om den neongröna upplysta fronten men den är uppseendeväckande och definitivt förknippad med Trace Elliot. Liksom tidigare modeller är AH500-7 en lättanvänd och intuitiv förstärkare, och även om den grafiska equalizern kan verka avskräckande för en del har den ett högt pedagogiskt värde i det att man ser ljudinställningen beskriven som en grafisk bild. I motsats till de

TRACE ELLIOT 1048H

Den här lådan är intimt förknippad med Trace Elliot och formandet av 80-talets tajta, fokuserade basljudideal. Med undantag för Ampegs 8 x 10" (som i själva verket är fyra ihopbyggda 2 x 10") och en och annan 4 x 12"-låda var det 2 x 15" som var normen för baslådor när Trace Elliot fick oss att gå över till 4 x 10".

Lådan är byggd av poppelplywood och har infällda fasta metallhandtag, metallhörn och gummifötter. Den har samma klädsel som förstärkaren och högtalargallret har samma blanka svarta lack som förstärkarens frontpanel. Lådan är byggd som en basreflexlåda med en resonansfrekvens på 40 Hz. Högtalarna är fyra stycken 10" Celestion som byggts efter Trace Elliots specifikationer, samt ett diskantorn med variabel nivåkontroll. Lådan har fyra anslutningar, varav två är tele och två är speakon.

 Klassisk låda för klassiskt high-tech-ljud
Diskantorn med nivåjustering

 Inget

TYP Basreflexlåda

MATERIAL 90 % poppelplywood, 10 % MDF

ELEMENT 4 x 10" Celestion, 1 x 1" diskantorn

EFFEKTÅLIGHET 800 W RMS

FREKVENSOMFÅNG 35 Hz–15 kHz

DELNINGSFILTER Passivt vid 5 kHz

IMPEDANS 8 ohm

ANSLUTNINGAR 2 x tele, 2 x speakon

MÅTT 682 x 615 x 435 mm (h x b x d)

VIKT 34,7 kg

PRIS 11 495:–

DISTRIBUTÖR Svensk MusikTTS,

www.svenskmusik.se

i 12-serien har förstärkarna i 7-serien de flesta in- och utgångarna på framsidan vilket gör att man snabbt och enkelt kan koppla dem till externa enheter. Å andra sidan kan jag tycka att det är rörigt och fult att ha en hel kabelhärva på framsidan.

Jag satt länge och funderade över hur jag skulle beskriva grundljudet, som jag först tyckte var neutralt och saknade karaktär. Men så slog det mig att Trace Elliot-ljudet är själva definitionen på det hifi-liknande ljud som numera får anses vara normen för en modern basförstärkare. Det har en stor men fast och fokuserad botten, dämpat mellanregister och en klar öppen diskant som får övertonerna att skimra.

Den grafiska equalizern är ett kraftfullt verktyg att bearbeta tonen med och det går naturligtvis att skruva fram i stort sett vilket ljud man vill ha. De sju banden ligger på väl valda nyckelfrekvenser, med undantag för de två sista (2 kHz och 5 kHz) som jag tycker borde ha varit placerade något högre för att ge bättre möjlighet att lyfta fram briljansen och öppna upp ljudet. Jag hade själv föredragit att de varit placerade vid 4 kHz och 8 kHz. Som jämförelse kan nämnas att 12-seriens översta två band ligger vid 10 respektive 15 kHz.

Eftersom equalizern går att koppla in/ur med fotomkopplaren tycker jag det är synd att det inte finns en nivåkontroll för hela equalizern. Det är svårt att ställa in ett ljud som har samma totala utnivå som när equalizern är urkopplad. Det kan också vara så att man vill att ljudet ska ha en viss specifik nivåskillnad för till exempel ett solo.

Kompressorn fungerar bra i den första delen av arbetsområdet där den jämnar till och tajtar till tonen. Vid högre kompressionsnivåer tycker jag dock att de självjusterande attacktiderna är för långa, vilket innebär att man får en irriterande pumpeffekt när man spelar åttondelar i ett snabbare tempo, något som ofta är fallet vid exempelvis slaspel eller hårdrockspump. Å andra sidan kan denna egenhet utnyttjas vid lägre tempon då det ger anslaget en extra attack. Nivåjusteringen fungerar bra och det är ingen märkbar skillnad i volym när man kopplar ur kompressorn.

Uteffekten på 500 respektive 250 watt – beroende på ansluten låda – är tillräcklig för att klara de flesta situationer utan att ljudkvaliteten ska bli lidande.

SAMMANFATTNING

Trace Elliot är ett av de starkaste varumärkena som riktar sig till basister, och det har blivit en modern klassiker som definierat begreppet high-tech-bas sedan 80-talet. AH500-7 förvaltar det arvet och har alla de funktioner man förväntar sig, som till exempel den grönlysande panelen, Pre-Shape-filtret och den grafiska equalizern. Den nya kompressorn är en tillgång men jag är lite besviken på den självjusterande attacken som begränsar användningsområdet. I övrigt finns de vanliga bekvämligheterna som balanserad XLR-utgång med pre/post och jordlyft, utgång för stämapparat och effektloop.

Även ljudmässigt uppfyller förstärkaren förväntningarna. Den stora men fokuserade basen och den klara, öppna diskanten utgör själva definitionen av high-tech-ljudet, och för slaspbasisten är den lika självklar som en Ampeg SVT är för rockbasisten. Den grafiska equalizern är ett lättanvänt och flexibelt verktyg att skruva fram olika ljud med även om jag tycker att de två översta banden kunde ha varit placerade något högre i frekvens.

En high-tech-klassiker har återvänt. **mm**